

REDACTIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia.
BRĂȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancațe nu se primesc. Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE se primesc la ADMINISTRATIONE în Brașov și la următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf. Max. Augenthaler & Emerich Lasner. Heinrich Schalk. Rudolf Woss. A. Oppelka Nachf. Anton Oppelk. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Maroyl & Lisemann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o coloadă 6 or.
— Publicări mai dese după tarifa și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o serie 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumă la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața Mare Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dânsul în casă: Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 or. v. a. sau 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 140.

Brașov, Vineri 23 Iunie (6 Iulie).

1900.

Nou abonament

la

Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Iulie st. v. 1900

se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 24 corone; pe șase luni 12 corone; pe trei luni 6 corone; pe o lună 2 corone.

Pentru România și străinătate: pe un an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea.

Acțiunea contra Chinei.

Tragica intorsătură, ce a luat-o evenimentele în China, au împins de-odată cestiunea chineză pe o pantă din cele mai periculoase pentru pacea lumii.

Sensațiune estra-ordinară a produs în totă Europa discursul, ce l'a ținut împăratul Wilhelm la Wilhelms-hafen, Marția trecută, cu ocaziunea inspectării corpului de expedițiune german, ce a plecat deja în China. Acest discurs conține o adevărată declarație de război pentru „pedepsirea exemplară și răzbunarea“ crimei îngrozitoare, ce au comis-o Chinezii față cu reprezentantul Germaniei. Deja prin cuvintele introduse împăratul german a marcat periculoasă situațiune dîcînd, că în mijlocul păcii adînci s'a aruncat făclia războiului.

Ceea-ce se petrece în Peking e de nedescris. Deja circulă scirea, că toți Europeii din capitala chineză au fost uciși și că capetele lor au fost trase în țepă și ridicate pe zidurile orașului. Scirea poate să fiă exagerată, dîr nimic nu poate fi adus ca argument în contra ei. Din contră toate raporturile ce sosesc din Shanghai descriu în colorile cele mai triste starea desperată a supușilor străini din Peking.

Intunecose de tot sunt datele, seu mai bine dîs faimele asupra celor ce se petrec între Chinezii înșiși. De-oparte se susține, că guvernul chinez a fost răsturnat, că împăratul și împărătesa regentă sunt prizonierii revoluționarilor în capul cărora stă prințul Tuan. De altă parte se afirmă, că împărătesa veduvă a dat nise edicte, în carî declară, că nu e cu putință împăcarea cu creștinii din cauza turburării poporului și că, deci, trebuie să fiă sprijiniți Boxerii. Încut pentru ambasadele străine împărătesa promite, că le va scuti.

Cum le-a scutit, s'a vădît din tragicul sfîrșit al ambasadorului ger-

man, care s'a pregătît, cum se vede, și celorlalți colegi ai săi, despre carî nu s'a auzit, decît că au fost impresurați cu toții în clădirea ambasadei englese.

Ce s'a făptuit în Peking, nu se mai poate răsfăce. Grava și critica întrebare este însă, ce va urma acum? Împăratul Wilhelm a spus-o: exemplara pedepsire și răzbunare!

Astfel împăratul german s'a pus în fruntea acțiunii de război cu această țintă. Wilhelm al II-lea a vorbit de revanșă accentuînd tot-odată solidaritatea, ce lîgă toate puterile civilizate față cu cruzimile ne mai pomenite ale Chinezilor. Dîr este încă un pas mare până la cimentarea de fapt și în mod durabil a acestei solidarități, care de altfel apare foarte firăscă.

Optimiștii și pesimiștii sunt erăși la largul lor. Unii cred tare în viitorea acțiune comună a statelor europene și în concursul Statelor-Unite și al Japoniei. Ceilalți sunt plini de îndoeli și de îngrijiri asupra efectelor acțiunii puterilor și al complicațiunilor, ce le poate produce. Și unii și alții au argumente mai mult seu mai puțin basate.

Cum-că există momente, carî pot nasce îndoeli în cooperatiunea unanimă a puterilor, putem vedea și din declarațiunile miuistrului de esterne frances. Împăratul german a declarat starea de război. O dî mai târziu ministrul de esterne frances Delcassé declară în cameră, că Franția n'are nici cea mai mică dorință de a purta război în contra Chinei, dîr își va face datoria în apărarea supușilor săi.

Încă nu se scie, ce atitudine va lua Anglia și Rusia de aci încolo. Dîr s'a dat pe față, că Anglia pîrtinesce ideia de a însărcina pe Japonia să vină în ajutor cu oștirea ei pentru a sufoca răscola chineză, pentru a paralisa astfel o desfășurare mai mare a forțelor militare rusesci.

Nenumărate interese politice, dîr mai cu sîmă și economice se vor ciocni și neîncrederea dintre puteri nu va dispără așa ușor nici în fața pericolului comun.

Calea cea mai dreptă este conc lucrarea solidară a puterilor. Ușor pot însă să devieze lucrurile de pe această cale și atunci e pericol, ca să se împlinescă profetația acelora, carî au dîs, că în anul acesta se vor nasce încă mari conflicte sîngerose între puteri.

Idealul „națiunii“.

În Timișoara s'a deschis alaltăeri congresul regnicolar al profesorilor unguri dela școlile medii, prin discursul președintelui Beöthy Zsolt. Vorba fiind de o instituțiune cu totul străină de noi și de nîsuințele noastre culturale, n'am avîde de ce să ne pierdem timpul cu aprețierea celor ce s'au petrecut în prima ședință de deschidere a congresului dascălilor unguri. Nu putem însă trece cu vederea cele ce le-a accentuat vorbitorul-președinte în discursul său de deschidere privitor la misiunea culturai ma-

ghiare și la idealul maghiar prin această cultură.

Înainte de toate trebuie să constatăm, că Beöthy a pus limba și literatura maghiară ca condițiune neînlăturabilă a fericirii „statului maghiar unitar“ și a vorbit despre celelalte limbi și culturi nemaghiare numai ca despre un bagaj ou conținut ostil nîsuințelor maghiare, dîr vrednic bietul de „contopire“ în limba și cultura maghiară. El a proclamat *ex cathedra*, așa dîcînd, *contopirea și maghiarizarea*, punîndu-le pe acestea drept developele cele mai importante pentru dascălimea „patriotică“.

A dîs Beöthy, că pentru dezvoltarea interioară a vieții naționale maghiare este de o extremă importanță „lîrgirea cercului națiunii politice asupra poporului și asupra miliînelor popoarel de origine și limbă străină“. Dîr are o rezervă: „Cu cât mai grabnică și general este amalgamisarea, cu atât e mai la loc prevederea, nu cumva în spiritul națiunii (maghiare) să se facă o străformare, care să-l scotă din însușirile lui, ori să le slăbescă pe acestea“. Adecă *contopirea* rasselor nemaghiare să se facă așa, încât să nu amenințe spiritul genuin maghiar.

„Nu i destul“, dîse mai departe, „să învățăm bine unguresce pe elevii noștri; nu-i destul să-i învățăm această limbă pe străini: dîr trebuie să-i facem pîrtași spiritului național, care a făcut minunea, că există încă patria noastră...“ Cu alte cuvinte, dascălii unguri să nu introducă pe elevi numai în tainele limbei unguresci, ci să-i maghiarizeze în spirit, să-i facă „naționaliști maghiari“ din crescut până'n tălpi. Pîroat că n'a spus Beöthy și cum trebuie să porțe cei maghiarizați pîntenii și calpacul.

Acesta ar fi așa-dîr idealul maghiar! Munca această maghiarizătoare, recunoscîe însuși Beöthy, este o grea problemă, căci, dîce el, „nici spiritul literaturii noastre poetice de aci nu o sprijinesc în deajuns, nici studiile noastre literare nu dau îndemn și ajutor. Dîr încă a îndrăgi idealul național! Cu drept se impune aici întrebarea, că nîsuind spre el (spre ideal) nu ajungem în conflict cu datoriința școlii de a căuta și a propaga adevărul?“

Vedî asta-i asta! Aici și-a dat în petec și Beöthy. Și decă ni-e permis a face și noi o întrebare? — Crede el și cu toți *ejusdem farinae*, că șovinistii maghiarizatori și impilatori de „limbi străine“ pot să realizeze prin școlă idealul lor, fără a veni în cel mai puternic conflict cu adevărul? Și adevărul este: să nu faci altuia, ce nu-ți place ție. Și tot adevărul este: să nu atențezi la limba, la cultura, la datinele și obiceiurile, în sfîrșit la viața națională a al tora, că de vei face-o, nu pecetea adevărului, ci semnul rușinos al minciunii, al despotismului și tirăniei îl vei purta vecinic pe a ta frunte!

Dîr să-l lăsăm pe Beöthy să se mîngăie și fîlescă ou declarațiunea seoretarului de stat Zsilinszky, care, trimis fiind de stăpînul său Wlassics să-l reprezente la congresul din Timișoara, a dîs într'un moment de nefericită inspirațiune șovinistă, că *nimic nu vrî să schimbe în tîlmăcirea sentimentelor lui Beöthy*.

Ținem însă totuși a înregistra constatările unei foi unguresci, care aprețind discursul din Timișoara esclamă: „Dîr fiă, că școlă a făcut mai mult, a maghiarizat și a instruat și s'a silit a mînuța pe Germanii și în aceea, ce este bine, că adecă „schul-

meister“-ii au pus bazele unității și mării Germaniei. Nu vrem să rupem nici o frunză de laur din cununa profesorilor și învățătorilor maghiari, însă trebuie să recunoscem adevărul, că *stăm încă foarte departe de realizarea idealului maghiar*. Causese sunt cu totul altele, pe carî nu le putem ceti în vorbirea lui Beöthy. Vedem, că școlă n'a putut împiedeca *ruinul economic*; spiritul *cosmopolit* a desbrăcat literatura maghiară de originalitatea ei națională și a înlocuit obiceiurile maghiare cu altele moderne. Ce devastare au săvîrșit în moravurile publice și în patriotism chiar și numai corupțiunile electorale... Libertatea, care și-a purtat pe aici stindardele ei sîngerose, a dispărut și s'a prefăcut în lealitate cerșitoare de grațiă...“

Vor dîce totuși șovinistii: *maghiarizarea este idealul nostru* și în maghiarizare vom căuta și pe viitor adevărul! De fapt îl și caută, — dovadă discursul dela Timișoara.

Din Bucovina.

La 1 Iulie n. c. a apărut noul dîar guvernamental „Timpul“. Noi nu l'am primit, dîr etă ce ni-se scrie despre impresiunea, ce a făcut-o între Românii din Cernăuți:

„Aparițiunea primului număr al reptilei „Timpul“ a stîrnit numai indignare în societatea Cernăuțenă. Furișându-se noul fît al lui Bourguignon în edificiul „Societății pentru cultura și literatura poporului român din Bucovina“, s'a decis în ședința de Duminecă 1 Iulie st. n. „îndepărtarea mîșgăliturii infecte“ din localitățile societății. Pe cînd cei mai mulți refușă abonarea, singuraticese exemplare se cumpără numai din curiositate. Pentru a-și câștiga aderenți și abonenți „geșeftarii“ au înșirat între colaboratori multe persoane, carî vor desminti înourînd incalificabilul abuz.“

Un dîar, ce se proclamă sentinela a vașei guvernului, a produs numai un sentiment de disgust în pîturile române din Bucovina. Nimeni nu poate posedea ore-care afecțiune pentru „Timpul“ poreclit „dîarul jandarmilor și al detectivilor.“

Se așteptă dela baronul Constantin Hormuzachi editarea dîarului independent anunțat deja de două luni. Acest valoros publicist pîrtă dela apunerea „Patriei“ o luptă înverșunată cu oportuniștii și are de gînd să redigeze o foia săptămînală pentru a combate încercările, ce se furișeză prin dîarul guvernamental „Timpul“.

În Cernăuți s'a mai ținut o adunare a bărbaților naționaliști, invitându-se Dr. G. Popoviciu și Iancu cav. de Flondor de a reedita „Patria“. În ori-ce cas prin o presă necoruptă și adevărat națională se poate menține spiritul bun, ce s'a manifestat de un timp încose în Bucovina“.

Împăratul german în contra Chinei.

Declarațiunea de război a împăratului Wilhelm.

Sîngele ambasadorului german vîrsat pe stradele din Peking cere răzbunare și omorul comis în mod atât de barbar a făcut ca Europa întregă să privescă spre Germania și să aștepte cuvîntul ei. Acest cuvînt a și urmat. El fî rostît de chiar împăratul Wilhelm, și cuvîntul lui nu este mai puțin, decît o *declarațiune de război*, ér presa germană îi secundăză puternic, scriind într'un ton cum n'a mai scris decît înainte cu 30 de ani, în ajunul izbucnirii războiului franco-teutonic.

In scirile ultime de erî am arătat pe scurt cuprinsul puternicului cuvânt al împăratului Germaniei adresat trupelor în Wilhelmshafen, gata de plecare în China. Ađi îl redăm în totă estensiunea, precum și scirile mai nouă despre atitudinea puterilor și despre ultimele evenimente mari, ce s'au petrecut ăilele acestea în imperiul chinez.

Discursul împăratului Wilhelm.

„În mijlocul celei mai depline păci, însă pentru mine, durere, nu ne-asteptat, s'a aruncat tăciunele arđtor al războiului. O faptă criminală de-o cutezanță ne mai pomenită, a cărei cruditate deșteptă înflorare, s'a săvârșit asupra reprezentantului meu de o fidelitate probată și l'a răpit cu sine. Și viața reprezentanților altor puteri este în pericol și aceeași sorte o împărtășesc și acei camaradi, cari au fost trimiși spre apărarea lor. Pote că până acum și-au primit lovitura de mörte. *Stindardul german a fost vătămă, imperiul german a fost infamat. Acesta pretinde pedepsă esemplară și strigă răzbunare* C'o celeritate înspăimântătoare raportările s'au întors foarte serios și de când v'am chemat pe voi la arme, seriositatea lor s'a mărit. Ceea-ce am sperat, să realizez cu ajutorul infanteriei marine: ađi stă înaintea mea ca o grea problemă, care mi pote fi rezolvată, decât prin trupele unite ale tuturor statelor civilizate. Comandantul flotei m'a rugat deja ađi, să-mi trag sēma cu trimiterea unei divizii întregi. Vē veți măsura c'un inimic, care se luptă tot cu același dispreț al mörții ca și voi. În școala ofițerilor europeni Chinezii au învățat cum să tracteze cu armele europene. Dēr pentru aceea acolo, unde marinarii mei, camaradii voștri, s'au luptat cu ei, s'au purtat vrednic de vechiul renume belic al Germanilor, s'au apărât cu gloriă și victorios și-au rezolvat problemele.

„Și acum vē trimit, ca să răzbunați vătămarea și nu voiți avē linisce până când stindardele germane, în unire cu stindardele celorlalte puteri, nu vor falfăi gloriose de-asupra colorilor chinezese; nu mē voiți liniști până când aceste stindarde, arborate pe zidurile Pekingului, nu vor dicta pacea Chinezilor. Fiți în raporturi de bună camaraderia cu toate trupele, ce veți întâlni: cu Rușii, Englezii, Francesii și cu ceilalți. Toți se luptă pentru o cauză comună: civilizațiunea. Și trebuie să ne gândim la lucruri și mai mărețe: la religia noastră, la apărarea fraților noștri depărtați, din cari o parte au murit mörte de martiri pentru Mântuitorul. Gândiți-vē la cinstea armelor noastre, gândiți-vē la aceia, cari s'au luptat înainte de voi. Și, plecând la luptă, puneți-ve la inimă ăicerea din Brandenburg:

„Incede-te în Dumneđu,
Și apără-te vitejese;
Acēstă duplă lozină
Sē te conducă
Cel ce încredându-se
În Dumneđu cutēză,
Și din lumea acēstă
Om nu te va goni.

„Stēgurile, ce falfăe de-asupra vōstră, intră acum pentru întâiași-dată în foc. *Curate, fără pată, nemurdărite voesc se le readuceți!* Gratițiunea și interesul meu, rugăciunea și îngrijirea mea vē urmēză pretutindeni, ea nu vē va părăsi, și în gândul meu voiți fi pururea cu voi“.

In decursul vorbirii împăratul a fost foarte agitat, ba tremura chiar vorbind despre uciderea ambasadorului german. Impărătēsa, care încă era de față, a plâns vēdēnd, la plecarea soldaților, cum își iau rămas bun dela femei și copii.

Situația în Peking.

Cu data de 1 Iulie se vestise, că trupele europene ar fi intrat în Peking, după-ce au bătut pe Boxeri și trupele unite chinezese. Scirea acēstă nu se confirmă. Dinpotrivă secretarul parlamentar engles Brodwick a oetit în ședința de alaltăeri a camerei comunelor din Londra o depeșă a admiralului Bruce, datată în 30 Iunie, în care ăice, că dela consulul german din Taku a ađit, că *Europenii sunt și mai mult strimțorați*

în Peking. Puterile au la dispoziția ađi în China 13,000 de soldați, însă *menținerea lor până acum a fost imposibilă.*

Ambasadorul chinez din Berlin a primit sciri, după cari în Peking domnesc cea mai mare anarhiă. Nu se pote sci, unde se află împărătēsa și Ciung-li-jamen. Ambasadorul crede, că principele Tuan a usurpat tronul chinez, cu atât mai virtos, că el are pretențiuni legitime la tron.

In ședința consiliului de miniștri frances, ministru de externe Delcassé a comunicat o telegramă a consulului frances din Shanghai, în care consulul anunță, că principele Tuan și generalul Kangsi au usurpat puterea, au impresurat cu trupe chinezese palatul împărătēsc și au dat ordine vice-regilor să începă ostilitățile cu străinii.

Uciderea altor doi ambasadori.

După sciri sosite din Shanghai, încă doi ambasadori din Peking au fost uciși în ăiua, când br. Ketteler fū măcelărit. Nu se cunoșce însă numele acestora. Tot atunci a fost incendiat spitalul unei misiuni. Misionarii s'au refugiat, însă creștinii au fost omoriți.

O altă telegramă din Shanghai spune: Principele Tuan a prins și a decapitat pe toți acei soldați europeni, cari apărău ambasadele.

Atitudinea puterilor.

In ședința dela 3 Iulie a camerei frances, ministru de externe Delcassé a declarat, că nu este în interesul Francei de a-se dori o schimbare teritorială în China și *Francia n'are plăcere a declara război Chinei*; ea însă își va face datoria de a apăra pe supușii săi și de a-se îngriji de siguranța lor. *Francia vrē să se susțină status quo în China*, ea nu are nici un cuget rezervat.

In Anglia discursul împăratului Wilhelm a deșteptat ăre-cari îngrijiri față cu pregătirile Germaniei. „Daily Telegraph“ ăice, că în actualele împrejurări o singură putere este, care pote să ajute ceva: *puterea acēstă este Japonia*. Anglia ar fi aplecată numai decât a prevedē pe Japonia cu mandat pentru intervențiune.

In Rusia sunt alte păreri. Gazeta semioficiōsă „Rosija“ scrie, că s'au svēnturat toate speranțele de a readuce la minte pe guvernul chinez. *Europa trebuie să mergă acum direct în China*. „Novosti“ scrie asemenea, ăicēnd, că puterile trebuie să declare război Chinei.

Părerea cercurilor diplomatice din Viena este, că puterile trebuie să se hotărēsoă odată la ceva. Apelul Germaniei pote fi mai cu rezultat, decât bună-ăra al Rusiei, la care s'ar opune desigur Anglia. Politica practică pretinde însă, ca puterile să țină la ficțiunea, că conexiunile cu curtea din Peking nu sunt turburate. Deși străinii din Peking au fost vătămăți, totuși *puterile nu vor declara război formal Chinei*. Pentru restabilirea ordinii însă, *puterile vor fi silitē a trece mult peste status quo*. În China este tocmai acum în pregătire o acțiune cu perspective uriașe și e de prevedē, că îndată-ce se vor fi luat primele mēsurî militare pentru apărarea străinilor, *întreaga lume civilizată va debarca pe țermurii Chinei*.

Vedem așa-dēr, că se realizēză și aici vorba vechiă străbună: *câte capete alătea păreri*. Pe hărțiă ar merge cu toții una, în faptă însă trag unii într'o parte, alții într'altă parte, căci rivalitățile sunt mari.

SCIRILE ăILEI.

— 22 Iunie v.

Jubileul semicentenar al gimnaziului român din Brașov. Comitetul aranjator al serbărilor jubilară atrage atențiunea publicului și pe acēstă cale, că *întrarea la festivitatea școlară de Joi (29 Iunie v.) se va face numai cu bilete numerotate și că prenotările pentru bilete se fac până Duminecă inclusiv ăilnic dela 11—12 ăre a. m. în cancelaria profes. din edificiul gimnazial*. Cu cât cine-va se va anunța mai de

ou vreme, cu atât va pute fi mai sigur de bilet. — *Avis publicului nostru!*

Ministrul de comeră în Brașov. Ministrul unguresc de comeră și industriă Hegedűs, a sosit erî după amēđi cu trenul din Treiscaune la Brașov. La gară l'a salutat d-l fișpan Maurer. Ministrul era însoțit de soția și de fiica sa. Au fost de față la primire și d-l vice-șpan, primarul, șefii dela tribunale, dela finanțe, poștă etc. După-ce a descins în locuința fișpanului, ministrul a primit deputațiunile, conform programului oficial stabilit mai diuante, între cari a fost și deputația bisericeii și a școalelor române gr. or. din Brașov, condusă de d-l protopop Voinea. După aceea ministrul a vizitat expoziția industrială, față cu care a avut numai cuvinte de laudă și mulțumire. Dēla expoziția a mers să viziteze diferite stabilimente. La bauchetul, ce s'a aranjat asēră, de funcționarii comitatului, la Reduță, în onōrea ministrului Hegedűs, acesta răspundēnd la urările, ce i-s'au făcut, accentuă între altele, că a vēđut la expoziția reprezentate toate trei naționalitățile pe terenul muncii industriale și că dēnsul priveșce pe Maghiari, Români și Sași ca pe fiii unui tată, cari se bucură de un tratament egal (!) și cari trebuie să se unescă în munca pentru înaintarea pe terenul comercial, industrial etc. — Turneul ministrului nu dovedeșce nicēdecum pretenșiunea egală tratare, căci el s'a interesat exclusiv de ținuturile maghiare și sēcuesol și numai la o deosebită invitare a camerei industriale de aici a venit să petrecă câteva ăre și în Brașov. — Ađi dimineță ministrul cu familia sa a făcut o excursiune la Sinaia, cu trenul.

Misionari unguri. O ciudată informațiune — ăice „Apăr. Națion.“ — a fost adusă alaltăeri de unele ăiare, că trei călugări minorii unguri au să vină, ori că au venit deja în județele Moldovei să inspecteze și să organizeze pe Români catolici dela sate. Cerem să se desmintă asemenea scire, ori să se spună, după ce drept se primesc asemenea inspecțiuni unguresol în satele române, când avem în România episcopat și arhiepiscopat catolic? Ce ar ăice Ungurii, întrēbă numita fōiă, când un jurnal al lor ar da informațiunea, că o misiune de trei Români ortodoxi au fost trimiși să cutriere satele din Ungaria și să le organizeze?

O statueta vechiă. D-l Dr. At. M. Marienescu a trimis comitetului central al Asociațiunii copia în ghips, lucrată de studentul Asociațiunii Al. Liuba, a unei valorōse statuete găsită la Berzovia, în Bănat, și reprezentând o hermafrodită dănuțitoare. Statueta se păstrează pentru muzeul istoric al Asociațiunii.

Avis. Domnii membri ai comitetului Românilor din Munți pentru aranjarea festivităților cu ocaziunea adunării generale a „Societății pentru fond de teatru român“ în Abrud se binevoiască a-se prezenta la ședința plenară, ce se va ținē luni, în 9 Iulie st. n. a. c. la ărele 4 p. m. în localul „Aurariei“, *fiă-care secțiune iși va prezenta raportul*. Abrud, în 2 Iulie 1900. — Petru Popovici, președinte; Dr. Bordia, secretar.

Nou inginer român. Ni-se comunică, că d-l Stan Vidrighin de nascere din Rēșinar a făcut la politechnicul din Budapesta rigorosul ultim cu succes strălucit, luând diploma de inginer. Despre noul inginer ni-se scrie, că în decursul studiului s'a dovedit ca un ținēr foarte harnic și conscientios și lasă a-se spera, că dēnsul și în viața practică va merge pe aceeași cale.

Dascăli ruși la Paris. În curēnd vor sosi la Paris vre-o 1000 de institutori ruși, pe cari îi trimite guvernul din Petersburg spre a vizita expoziția. Ei vin din diferite ținuturi ale Rusiei și ale Asiei rusesol. 200 călătoreșce pe cheltuēla guvernului, ceilalți pe a lor sēu a unor generoși binefăcători. Institutorii vor fi găzduiți în școale normale din Sèvres, St. Cloud și Paris, puse la dispoziția lor. Președintele secției pedagogice ruse, d-l Kovalevsky, a

fost însărcinat să organizeze programul excursiunii lor.

Decorarea Sarei Bernhardt. D-na Sarah Bernhardt va fi decorată cu crucea legiunei de onōre la 14 Iulie st. nou. Acest fapt va stīrni multe discuții, certe și convorbiri pasionate. Totul se va sfīrși printr'un banchet. D-l Leygues, ministrul instrucțiunii publice se va conforma usagiilor stabilite, și va decora însu-și, în timpul unei reprezentații, pe marea tragediană. Parisienii vor asista la un spectacol destul de amuzant: Un ministru al Republicei punēnd panglica de onōre la pieptul regelui Romei (rolul, pe care îl jōcă actualmente Sarah-Bernhardt în *L'Aiglon*, noua piesă a lui Rostand). Grenadierul Flambeau (un alt personaj principal din piesă) va prezenta armele, în timp ce Sarah Bernhardt va lua o atitudine istorică, pentru a fi fotografată. *Tōtă lumea, de altfel, va saluta acēstă recompensă ca un omagiu adus unei frumoșe și lungi cariere artistice.*

Statua lui Washington. Alaltăeri dimineță s'a făcut inaugurarea statuei lui Washington oferită de dōmnele americane și ridicată pe piața „Iena“. Ministrul Statelor-Unite la Paris și Delcassé au rostit discursuri, făcēnd elogiul lui Washington și stăruiind aeupra amicitiei nestrămutate dintre Franca și Statele-Unite.

Desființarea deportării în Siberia. Un ucaz împărătēsc desființēză în parte deportarea în Siberia.

La Paris pe bicicletă. D-l Alois Pucher din Bucuresci ne rōgă să facem cunoscut bicicliștilor din Transilvania, că d-sa în parcursul sēu Bucuresci-Paris pe bicicletă va sosi la Brașov, în Dērste (Bereriă) Duminecă în 25 Iunie st. v. între 4 și 5 ăre d. a.

Concert. Duminecă, în 8 Iulie va cănta în grădina dela „Pomul verde“ mușica orășenescă.

Sciri mērunte din România. — D-nul Ion Lahovary, ministrul afacerilor străine, a însărcinat pe d-l Beldiman, ministrul român la Berlin, să prezinte guvernului imperial german condolențele guvernului român cu ocaziunea asasinării ministrului Germaniei la Peking.

— În cursul săptămēnănei viitoare se va promulga regulamentul de aplicare a noiei legi a învețământului secundar și superior.

— Anul întâi al Școalei de război a plecat la Tecuci în ăiua de 21 c. sub conducerea d-lui maior M. Niculescu pentru esecutarea lucrărilor de recunosceri militare.

— Tribunalele și Curțile din tōtă țēra, intră în vacanța de două luni, în ăiua de 1 Iulie st. v.

— Din cauza epidemiilor cari bătue în Ploest și conform avisului consiliului sanitar, în acest oraș nu se va face anul acesta împărțire de premii la elevi, pentru a se evita aglomerațiunile.

— Timpul din întreaga țēra a devenit peste mēsură de călduros. În Moldova mai ales, căldura s'a ridicat la 32 grade.

— La școlile normale (preparandiile) de învețătore, cu începerea noului an școlar se vor preda cunoștințe practice de agricultură, horticultură, albinărit și de gospodărie rurală; în special la secția normală a asilului „Elena Dōmna“, ale cărei eleve cu începere dela Septemvrie vor avē uniforme naționale după modelul costumelor țērănescol.

— Intre ăilele de 23 și 27 Iunie se vor ținē examenele practice la școala de arte și meserii din Bucuresci. Expoziția de acolo va fi deschisă în ăilele de 28 și 29 Iunie.

— Direcția căilor ferate face cunoscut, că până la finea lui Iulie nu va pute transporta la Rotterdam pe emigranții evrei, căroră li-s'au dat bilete gratis, fiind-că vaporul „Constanța“ se găseșce la Kordiv. De ărece va porul „Constanța“ nu este amenajat cu confortul necesar transportului de pasageri, fie-care emigrant va îngriji sē-și aibă proviziuni pentru drum.

— După o statistică oficială numărul Evreilor, cari au emigrat în străinătate în

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:

Cărți de rugăciuni și predică.

Anghira Mântuirii, carticea de rugăciuni și de cântări pentru mângăierea sufletescă a drept credincioșilor creștin, **Edițiunea IV corectată**. Gherla, Tipografia diecesană 1899, Un exemplar în păreți tari colorați 35 cr. (plus 5 cr. porto.)

Mărgăritarul Sufetului, carte de rugăciuni și cântări, întocmită pentru toate trebuințele vieții. **Edițiunea IV**. Gherla, Tip. „Aurora“ A. Todoran 1899. Conține peste 334 pag. Legată în păreți tari colorați, costă 50 cr. (cu posta 55 cr.)

Micul mărgăritar sufletesc, cartică de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai marișori. Gherla, Tip. „Aurora“ A. Todoran 1893. Un exemplar legat în păreți tari colorați costă 22 cr. cu posta 23 cr.)

Carte de rugăciuni, cereri și laude întru onoarea Preacuratei Fecioare Maria, pentru folosul și mângăierea sufletelor. Gherla, Tip. Diecesană, 1898. Prețul unui exemplar legat în păreți tari colorați 20 cr. (cu posta 23 cr.)

Cuvântări bisericesti pe sărbătorile de peste an, scrise de Prepositul capitular **Ioan Pavin**. Pe lângă predică, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Conține vre-o 400 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (în loc de 2 fl. cum era la început), prin postă 1 fl. 60 cr. Aceste predică sunt favorabil apretiate și din partea clerului înalt din România.

Cuvântări funebrale și iertăciuni pentru diferite cazuri de moarte, întocmite de **Ioan Pavin**, cunoscutul scriitor bisericesc. Conțin vre-o 400 pag. Prețul numai 1 fl. 50 cr. (prin postă 1 fl. 60 cr.)

Predice pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de **Vasiliu Christe**. Conține predică dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameșului. Prețul 80 cr. (prin postă 85 cr.)

Predici pe toate Duminecile și sărbătorile de peste an, de **Em. Elfterscu**, cunoscut atât de bine în cercurile românești din numărătoarele sale scrieri atât de medușose, instructive și cu atâtă gust cetite. E o carte mare, de 350 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (4 lei).

Predici pentru Duminecile de Iustin Popf, învățatul scriitor bisericesc, mare orator și bunul Român de odinioară. E o carte de vre-o 500 pag. format mare, tipar modern, cuprinzând predică frumoșe pentru toate Duminecele de peste an. Prețul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.)

O carte de legi. „**Amicul Poporului**“ îndreptar în cauze administrative și judecătorești pentru poporul român“ de **Titu Vuculescu**, pretor în Pecica maghiară. Cartea e întocmită la înțelesul țeranilor, așa că din ea ori-ce plugar, ori-ce măestru, ori-ce om, care știe ceti, poate să înțelégă lămurit, ce-i este după lege ertat să facă și ce nu; cum are să-și câștige anumite drepturi, la cine să se îndrepte cu plângerea ori cu rugarea. Costă 50 cr. (cu posta 55.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 4 Iulie 1900.

Renta ung. de aur 4%	115.60
Renta de corone ung. 4%	91.15
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119.75
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	99.
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.50
Bonuri rurale ungare 4%	90.50
Bonuri rurale croate-slavone	92.50
Impr. ung. cu premii	158.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	138.50
Renta de argint austr.	97.55
Renta de hârtie austr.	97.20
Renta de aur austr.	116.—
Losuri din 1860.	134.—
Acții de-ale Băncei austro-ungară	17.30
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	712.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	680.—
Napoleonori	19.29
Mărci imperiale	118.60
London vista.	242.30
Paris vista	96.45
Rente de corone austr. 4%	97.25
Note italiene	90.85

Cursul pieței Brașov.

Din 5 Iulie 1900.

Bancnota rom. Cump.	19.18	Vënd.	19.22
Argint român. Cump.	18.80	Vënd.	19.—
Napoleonori. Cump.	19.20	Vënd.	19.26
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusești Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcești Cump.	10.72	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

Nr. 10058—1900.

PUBLICAȚIUNE.

Pentru asigurarea lucrărilor în general de strade și curățirea canalurilor în cetatea și suburbiile orașului Brașov pe timpul din 1 August 1900 până în 31 Iulie 1906, se va ține în 12 Iulie a. c. la 10 ore a. m. în cancelaria oficiului economic o pertractare de ofert în scris.

Antreprenorii se invită cu acea atențiune, că petițiunile scrise, care au de a fi provădute cu un timbru de 1 coronă, sigilate, și cu un vadiu de 10% din suma pretinsă pentru un an, să se inmaneze — cel mult până în 12 Iulie a. c. la 10 ore a. m. ampioiatului, care este împuternicit cu pertractarea de ofert.

Se face atent — că petiții inmanuate după ora prescrișă (10 ore a. m.) nu se vor primi.

Antreprenorii pot să se angajeze atât pe lucrul total, cât și numai pe o parte din lucrul pretins d. es. primirea curățirii a cetății său numai a vre-unui sucurbu d. e. a Brașovului-vechiu, a Scheiului său a Blumănei.

După 3 ani și anume din 1 Ianuarie 1904 începând — are comuna orașului dreptul, la cas, decă canalurile de sub pământ s'ar fi reorganizat — a nimici contractul după o abdicere de o jumătate de an — cu antreprenorul, care se ocupă cu curățirea canalurilor și a stradelor.

Pe coverta ofertului are de a fi însemnat, că ce fel de lucru voește antreprenorul de a primi.

Suma pentru acoperirea speseilor privitoare la lucrările mai sus numite, are de a fi pronotată în ofert, atât cu cifre, cât și cu litere și au reflectanții să declară prin subscrierea proprie, că posedă toate cunoștințele condițiunilor recerute, și că se obligă ordinațiunilor prescrișe.

Condițiunile mai de aproape pentru primirea lucrărilor de curățire pentru tot orașul, cât și numai pentru o parte — se pot vedé până la ziua pertractării de ofert în decursul orelor de oficiu în biroul de economie al orașului, unde se pot eventual și decopia condițiunile.

Brașov, în 26 Iunie 1900.

1008.1—2.

Magistratul orașenesc.

Nr. 1347—1900.

Escriere de licitație.

Comuna Seliște (Comitatul Sibiu) escrie licitație pentru darea în între-prindere a lucrărilor de regulare la par-tea aceea a riului, ce trece prin comună.

Licitația se va ține în 22 Iulie a. c. st. n. la 10 ore a. m. în cancelaria comunală.

Licitația e verbală, să primesc însé până la ora licitații și oferte în scris.

Preliminariul lucrării e 36.274 corone 54 filer.

Vadiul pentru licitanți, respective oferenti, se statorosește cu 5% a sumei preliminate.

Planul, preliminariul și condițiunile de licitare se pot vedé în cancelaria comunală în orele oficiose.

Seliște, în 4 Iulie 1900.

Primăria comunală:

Jordachie Roșca Căpitan, A. Heim,
primar. notar.

Se caută un Silvicultor,

posedând cunoștințe speciale, diploma unei școle de silvicultură a statului austro-ungar, precum și o practică îndelungată în profesiunea silviculturii dela stat său comună.

A se adresa în București, Calea-Victoriei Nr. 167, la Exelența Sa G. Gr. Cantacuzeno.

6—10,988.

ANUNCIURI
(insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrișei administrațiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădemânt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.
Valabil din 1 Maiu st. n. 1900.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ora 5-8 min. dim.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ora 7-48 min. séra.
- IV. Tr. acc. la ora 10-26 min. séra. (Arad)

Dela Brașov la București:

- I. Trenul de persoane la ora 3-55 m. dim.
- II. Trenul mixt la orele 11 a. m.
- III. Trenul accel. la ora 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- IV. Tr. acc. la ora 5-14 m. dim. (dela Arad).

Dela Brașov la Kezdi Oșorheiu:

- I. Trenul de pers. la ora 5-19 min. dim. (are legătură cu Tușnad, Ciuc-Szereda, la ora 3-20 min. nóptea.
- II. Trenul mixt la ora 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la ora 3-15 m. p. m. (are legătură cu linia Tușnad-Cluc-Szereda).

Dela Brașov la Zărnești (gar. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la ora 9-2 min. a. m.
- II. Trenul mixt la ora 5-26 min. p. m.
- III. Tr. mixt, la ora 9-30 min. séra.

Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:

- I. Trenul de pers. la ora 5-19 min. dim.
- II. Trenul mixt la ora 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la ora 3-15 min. p. m.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Tr. acc. peste Arad la ora 5-7 m. dim.
- II. Trenul de persoane la ora 8 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2-9 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la ora 10-25 min. séra.

Dela București la Brașov:

- I. Trenul mixt, la ora 6-58 min. dim. (care circula numai Vinerea dela Predeal).
- II. Trenul accel. la ora 2-18 min. p. m.
- III. Trenul mixt, la ora 10-25 min. p. m. (din Maiu 15—15 Sept.)
- IV. Trenul acelerat, la ora 10-14 m. séra.
- V. Tren de pers. la ora 2-10 min. p. m. (din 1 Iulie, Joia și în toate sărbătorile).

Dela Kezd-Oșorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persoane la ora 8-25 m. dim. (are legătură cu St-Georgiu, Ciuc-Szereda și Ciuc-Gyimes).
- II. Trenul de pers. la ora 1-51 m. p. m.
- III. Trenul mixt, la ora 6-48 m. séra (are legătură cu Ciuc-Szereda).
- IV. Tr. mixt, la ora 10-4 m. séra (pl. dela St-Georgiu, în Iul. 1—15 Sept. în toate sărbătorile).

Dela Zărnești la Brașov (gar. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la ora 7-2 min. dim.
- II. Trenul mixt la ora 1-12 min. p. m.
- III. Tr. mixt la ora 8-18 min. séra.

Dela Ciuc-Ghimes la Brașov:

- I. Trenul de pers. la ora 8-25 m. dim.
- III. Trenul de pers. la ora 1-51 m. p. m.
- III. Trenul mixt la ora 6-48 min. séra.
- V. Tr. mixt la ora 10-04 min. séra. (din Palanca dela 1 Iulie—15 Sept. în toate sărbătorile).

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta orice comande cu promptitudine și acurateță, precum:

<p>IMPRIMATE ARTISTICE ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.</p> <p>CĂRȚI DE SCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE</p> <p>STATUTE.</p> <p>FOI PERIODICE.</p> <p>BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.</p> <p>PROGRAME ELEGANTE.</p> <p>BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.</p> <p>ANUNȚURI.</p>	<p>REGISTRE ȘI IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri.</p> <p>BILANȚURI.</p> <p><i>Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.</i></p> <p><i>Coverte, în totă mărimea.</i></p> <p>TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.</p> <p>PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE</p> <p>BILETE DE INMORMENTARI.</p>
--	---

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.